

Kotor, 25. mart, 2014. godine

IZVJEŠTAJ SA SEMINARA O ANTIKORUPCIJI

U periodu od 19. do 21. marta ove godine, u Briselu, održan je trodnevni Seminar o antikorupciji i konfliktu interesa na lokalnom nivou.

Organizator Seminara je bio **TAIEX Local Administration Facility (LAF)**.

Cilj ovog događaja bio je da predstavi antikorupcijske politike EU za lokalne i regionalne vlasti iz zemalja zapadnog Balkana i Turske, kao i da se predstave najbolje prakse EU u ovoj oblasti. Važan dio sastanka se sastojao od razgovora s ekspertima iz zemalja članica EU o načinima poboljšanje postojećih sistema borbe protiv korupcije na lokalnom nivou.

Pored opšte informacije o funkcionisanju i odlučivanju EU, ovaj Seminar je takođe pokrio i pravila antikorupcijske politike EU:

- Odluka Komisije od 28. septembra 2011. godine o uspostavljanju Grupa eksperata o korupciji
- Odluka Savjeta 2008/852/JHA od 24. oktobra 2008. godine na kontakt - tačku mreže protiv korupcije
- Saopštenje Komisije Evropskom Parlamentu, Savjetu i Evropskom ekonomskom i Socijalnom Komitetu 6. juna 2011. godine
- Borba protiv korupcije u EU (Evropska Komisija, 2011. godina)
- Izvještaj Komisije Savjetu od 6. juna 2011. godine o modalitetima učešća Evropskih Grupa država protiv korupcije u Savjetu Evrope (GRECO)

Ciljna grupa od 43 učesnika sastojala se od izabраниh predstavnika i višeg administrativnog osoblja iz opština i regiona.

Kao predstavnik Opštine Kotor, na zahtjev Predsjednice, gospođe Marije Čatović, sam išla ja, Ivana Mirošević, Savjetnik za međunarodnu saradnju.

Prvog dana Seminara, 21. marta, dobrodošlicu su nam poželjeli predstavnici TAIEX-a, a zatim je Seminar započeo kratkom verbalnom prezentacijom svakog od učesnika iz Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine, Albanije, Makedonije, Kosova i Turske, kao i prezentacijom stanja u svakoj o država po pitanju antikorupcije i konflikta interesa.

Nakon upoznavanja, uslijedila su predavanja:

- 1) Institucije Evropske Unije i proces donošenja odluka
- 2) Politike Evropske Unije za borbu protiv korupcije i pravni instrumenti
- 3) Standardi Savjeta Evrope i monitoring za promovisanje integriteta i borbe protiv korupcije u javnom životu
- 4) Praktično iskustvo sprečavanje korupcije na lokalnom nivou iz Njemačke - Koje metode su uspješne na Balkanu?

Svaki drugi njemački javni autoritet je zahvaćen korupcijom. Svjesno prihvatanje koristi, rasprostranjenije je nego pasivna korupcija. U 75% slučajeva odnosi se na zaposlene duže od 6 godina. Lokalne vlasti su mnogo više zahvaćene korupcijom nego regionalne i savezne vlasti.

Kao prvi razuman i efektivan korak koji je preporučen u Nemačkoj su mjere koje su direktno povezane sa korumpiranom osobom, a mogu se postići pomoću jednostavnih metoda u oblasti organizacije. U mnogim aspektima, prevencija korupcije je takođe pitanje prihvatanja od strane zaposlenih. Kada se aktivno sprovodi borbu protiv korupcije,

transparentnost i kvalitetne procedure su bitnije mjere, kao i uključenost zaposlenih u projektu borbe protiv korupcije, da su dobro informisani i upućeni.

Ovo se može postići na različite načine:

- Sastanci zaposlenih i osoblja na tu temu
- Kursevi (seminari), Radionice
- Obuka rukovodilaca (iz osjetljivih područja)
- Kodeks ponašanja (idealno razrađen od strane zaposlenih)
- Konstantna informacije na temu (Internet)
- Cirkulari, leci, ankete, itd.
- Kontakt osoba koja će na licu mjesta biti dostupna sa traženim informacijama i kompetentnim kontaktima

Da bi se uputili zaposleni i kako bi im se ponudila opšta zaštita, nadređeni moraju imati specifična znanja o:

- manifestaciji korupcije
- krivičnom zakonu o korupciji
- pratećim djelima i krivično-pravnim odredbama o pratećem djelu - prijetnje i ranjivosti (problemi vezani za pitanje prihvatanja poklona itd)
- poslasticama djela korupcije (proističu iz državne službe, rada, odgovornosti i krivičnog zakona)
- praktičnim opcijama za djelovanje u situacijama osjetljivim na korupciju, kao i da budu na raspolaganju zaposlenima i ponude pomoć i podršku
- opštim protivmjerama

Dobro strukturirana organizacija pruža orijentaciju, sigurnost i podršku za zaposlene i pretpostavljene. Cilj je razbiti tabu, i govoriti o korupciji, postati osjetljivi na istu.

Drugog dana Seminara, 22. marta, predavači su takođe bili eksperti iz oblasti antikorupcije. Agenda za taj dan se sastojala od sljedećeg:

- 1) Prezentacija Regionalne antikorupcijske inicijative
- 2) Promovisanje integriteta i borbe protiv korupcije na lokalnom nivou

Faktori u korupciji na lokalnom nivou:

- a) Materijalni resursi za korupciju, kao što su: Urbana planiranja i građevinske dozvole, Javne nabavke, Javni subsidees, Javno zapošljavanje, ...
- b) Lakši pristup za korupciju zbog: slabije javne administracije (veća politička zavisnost/níži nivoi profesionalizacije i obuke)
- c) Još gore funkcionisanje mehanizama odgovornosti. Postojanje tradicionalnih patronažnih mreža

Izazovi u korupciji na lokalnom nivou:

- a) Smanjenje mogućnosti za korupciju
- b) Povećanje transparentnosti u odlučivanju
- c) Pristup i karijera javnih službenika na osnovu zasluga i stručnog usavršavanja
- d) Šeme za integrisano upravljanje: Pristupi zasnovani na vrijednostima
- e) Zaštita lica koja prijavljuju korupciju
- f) Povećanje strahova od korupcije
- g) Pобољšanje odgovornosti kroz sistem pravde i upravnog nadzora
- h) Ali i podstići društvenu odgovornost: uključiti građane u praćenje

3) (Whistleblowing) – Nepravilnosti - dobro upravljanje i lokalna samouprava

Dvije su definicije: a) Izvještavanje ili davanje informacija o djelima i propustima koji predstavljaju pretnju ili štetu javnog interesa

b) Podizanje zabrinutost zbog malverzacija, rizika ili zloupotrebe nekog u vlasti bilo interno ili eksterno

4) Rad i funkcionisanje Komiteta regiona

5) Aktivnosti Komiteta regiona u oblasti borbe protiv korupcije

6) Sprečavanje i upravljanje sukobom interesa: Iskustvo Slovenije u sprečavanju korupcije jačanjem vladavine prava, integriteta i transparentnosti javnog sektora. Moto Slovenije je: integritet, odgovornost, vladavina prava

7) Menadžer rizika integriteta: aplikacija za upravljanje rizicima korupcije

Treći, završni, dan Seminara održan je 23. marta, kada su rađene radionice.

Za vrijeme radionica, učesnici su podijeljeni u dvije grupe, kojima su prethodile 2 prezentacije od po 30 minuta:

1) Sukob interesa u oblasti javnih nabavki

2) Procjena transparentnosti rizika međunarodnog podmićivanja

Svaka grupa dobila je zadatak, slučaj korupcije, koji je morala da riješi.

Po završetku, uslijedile su prezentacije, zaključci i sjednica zatvaranja Seminara.

Savjetnik za Međunarodnu saradnju

Ivana Mirošević